

Unges mistrivsel i forandring

Noemi Katznelson

Center for Ungdomsforskning, Aalborg Universitet

AALBORG
UNIVERSITET

cefu

Center for
Ungdomsforskning

Noemi Katznelson, nka@learning.aau.dk

For at starte med de unge: Vi ser meget forskellige mistrivselsforløb

Det var ligesom når man er ude at svømme, at jeg lige skulle holde vejret til man kan komme ind til kanten, og man kan mærke, at man er ved at få det helt dårligt. Det var sådan, jeg havde det inden, og så tænkte jeg, 'okay, nu er jeg inde ved kanten, nu kan jeg slappe af'. Men så havde jeg bare den værste sommer, jeg nogensinde har haft. Jeg havde det virkelig dårligt. Det blev ved og ved. Og jeg blev faktisk nødt til at tage en tur forbi psykiatrisk skadestue. (ung kvinde, 23 år, videregående udd.)

Jeg tror det var langtidsophobet stress, der ligesom bare, ja, jeg tror virkelig ikke, at hverken min krop eller hjerne kunne ret meget mere (...) den der totalt uro i hele kroppen (...). Ja, bare sådan en konstant følelse af uro i hele kroppen. (ung mand, 23 år, videregående udd.)

Udsathed er i forandring

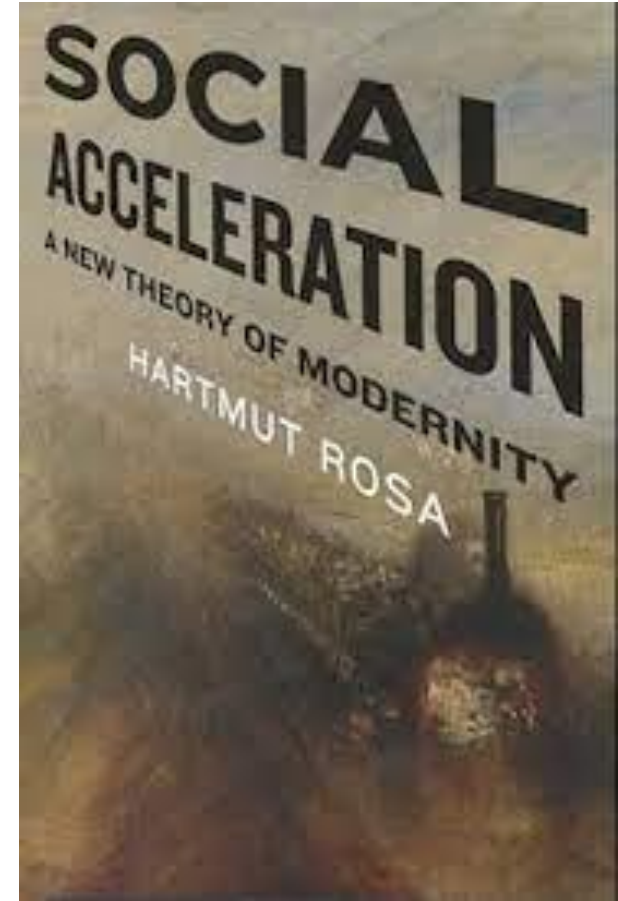
Tendenser i tiden, der kan skabe grobund for mistrivsel

Tempo – en samfundsmæssige syge?

"Hverdagslivet (...) koncentrereres og udmattes mere og mere i forsøget på at komme igennem den eksploderende to-do-liste, og punkterne på denne liste udgør aggressionspunkter, som de møder os i verden: indkøb, opringningen til den plejekrævende tante, lægebesøget, arbejdet, fødselsdagsfejringen, yogakurset: overstå, sørge for, rydde, mestre, klare, afslutte"

Et liv i accelerationssamfundet

- Alting kalder
- Det sociale er blevet mere arbejdskrævende
- Konstant fokus på læringsmål
- Konstant fokus på paratgørelse
- Mange skift der vanskeliggør betingelserne for at etablere stabiliserende vaner og rutiner

Når man kører i et højt tempo, og vi samtidigt er forskellige individer med vores egen historie, så er der ligesom ikke plads til at være et individ, for man skal ligesom passe ind i det der tempo. For så ryger individet og historien og identiteten ligesom ud af mennesket, og så bliver man bare det her (knipser med fingrene hurtigt). Det bliver bare tempo. (Karla, 18 år)

Hverdags- og institutionel acceleration

7

Jeg startede kørekort i starten af 3.g også. Der var en dag, hvor min farmor og farfar havde guldbryllup, så vi havde været tidligt oppe om morgenen, og så skulle jeg i skole, og dagen efter skulle jeg til teori. Så jeg sad og læste op på det, mens vi havde et modul i historie. Og så kunne jeg bare mærke, at det hele blev bare for meget. Så sad jeg ligesom og talte alle de ting, jeg skulle, oppe i hovedet og så havde jeg mit første angstanfald der (ung kvinde)

Præstation

- De andres blikke på dig hele tiden

Og jeg var så kommet i gruppe med nogen, som ikke var så gode til engelsk .Jeg var bare bange for, at det fik mig til at virke sådan, at jeg heller ikke var særlig klog og hvis jeg laver den mindste fejl, så gider folk ikke at være i gruppe med mig. Og hvis man er dum til det ene fag, så er man nok også dum til det andet fag, så jeg prøver lidt at være stille.

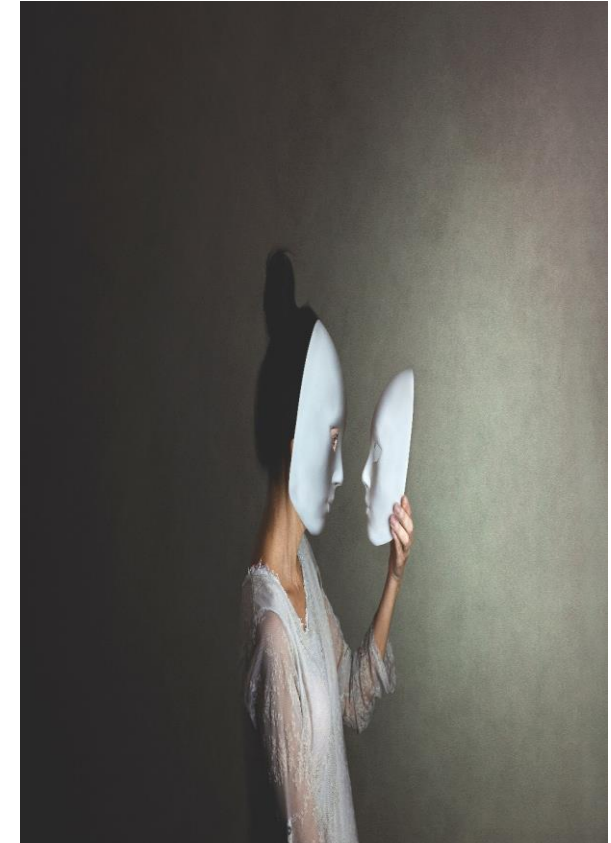
Jeg tror folk er virkelig bange for at få det skidt. Man er bange for, at man ikke er sjov, ikke. Det er en del af at være perfekt, tror jeg.(...) Altså, hvis du har det overskud til at grine hele tiden, så har du det også godt. (ung kvinde)

- Præstationsfokus flyder ind i hverdagens sociale fællesskaber
- Snævre normer fylder i mange sociale rum
- Forestilling om, at der findes et perfekt ungdomsliv, som mange måler sig op ad og finder sig selv for let

Psykologisering

- Ændret forhold til os selv og hinanden
- Når følelser fylder mere
- Når psykologien praktiseres af alle

Et intensiveret selvforhold

Det er vildt nærmest interessant hvor meget, at jeg nogle gange mærker mine følelser. Jeg er vokset op med nogle forældre, som har været meget sådan, talt meget om hvordan man har det og 'har din dag været god i dag?' og 'hvorfor er du ked af det nu?' eller sådan. Der er altid blevet sat meget ord på mine følelser, og på mine søskendes følelser, på deres følelser, konflikter og så noget. (...) Så det er næsten nogle gange synes jeg, at jeg reflekterer for meget over det fordi, at, at det er så meget oppe i hovedet meget af det ik'. (...) Det kan nogle gange være helt vildt trættende (...) jeg kan næsten have det sådan 'lad mig nu bare være ked af det, lad være med at tænke over hvorfor du er ked af det'. (Ung kvinde)

- Mange har et rigt og psykologiserende sprog for det indre
- Stærke refleksive kompetencer ifht relationer og følelsesliv
- Kræver balancearbejde og at det ikke kammer over

Selvvrurderende introspektion

Jeg har også mange andre hårde tanker om mig selv (...) Jeg er ikke flittig nok, jeg er ikke så disciplineret, og jeg er ikke ordentlig nok. Jeg er ikke sød nok, jeg er ikke ærlig nok. Jeg tror, you name it, og så er jeg ikke nok af det (...) Men det helt grundlæggende har jeg gået i lang tid og slået mig selv i hovedet over, at jeg havde en oplevelse af, at det helt grundlæggende i livet, det kunne jeg ikke finde ud af. Altså, sådan bare det at eksistere og være glad, det kunne jeg ikke finde ud af. Og det irriterede mig grænseløst. Og det gør det stadig i dag.

- Når præstation siver over i selvforholdet
- Når individualiseringen gør, at alt peger indad

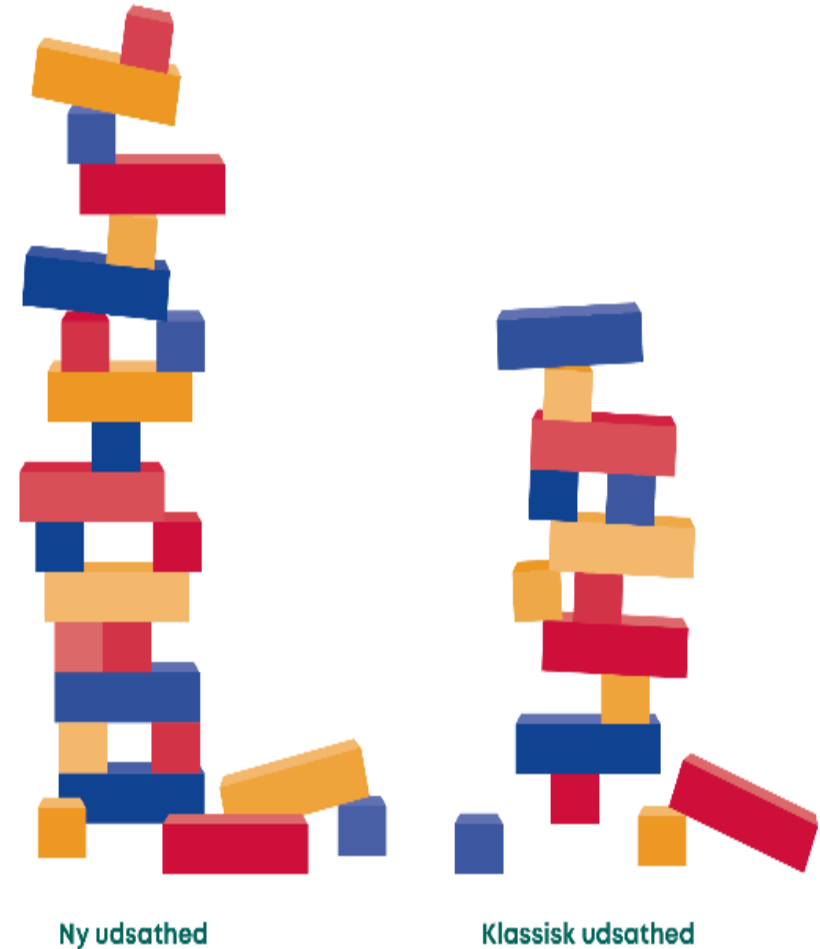

Når tendenserne i tiden spiller sammen

- Tendenserne er vigtige, MEN i overmål kan de forstærke hinanden og føre til overbelastning og mistrivsel

Ny og klassisk udsathed

- Rammerne omkring ungdomslivet i dag leder nemt til et så højtstabledt tårn, at der ikke skal så meget til førend det vælter
- Men hvad er det for tendenser i tiden, der leder til et højt tårn?

Læs mere...

AALBORG
UNIVERSITET

cefu

Center for
Ungdomsforskning

Noemi Katznelson, nka@learning.aau.dk